

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
AGJENCIA PËR INFORMIM DHE PRIVATËSI
AGENCIJA ZA INFORMACIJE I PRIVATNOST
INFORMATION AND PRIVACY AGENCY

NACRT DOKUMENAT

Vodič za Razvijanje Testa Štete i Javnog Interesa

11 Septembra 2020

Potreba za izradom smernica za sprovođenje testa štete i javnog interesa proističe iz potrebe da ograničenja prava na pristup javnim dokumentima budu srazmerna. Ovaj dokument sa smernicama ima za cilj da olakša rad službenicima javnih institucija sa ovlašćenjima za odlučivanje u primeni Zakona br. 6/L-081 o pristupu javnim dokumentima, tokom pregleda, odnosno odbijanja ili delimičnog odobravanja zahteva za pristup u javnim dokumentima upućenim javnoj ustanovi koju predstavljaju. Činjenica da je ovaj zakon predvideo primenu ovog testa, dokazuje moć koju nosi ovo pravo građana.

Obično se test štete može smatrati održivim i efikasnim kada je obavezujući, primenjuje se na sve izuzetke, favorizuje objavljivanje i postavlja relevantne kriterijume koje treba razmotriti.

Primena ovog testa omogućava javnim institucijama da donesu posebnu odluku za svaki pojedinačni slučaj, jer je svaki zahtev za pristup, uprkos sličnosti koje može imati sa drugim slučajevima, sam po sebi specifičan.

Ravnoteža javnog interesa za objavljivanje određenog javnog dokumenta može se vremenom promeniti, a prednosti i nedostaci objavljivanja treba meriti kao odgovor na svaki primljeni zahtev.

Test štete i javnog interesa vrši se pre nego što javna ustanova donese odluku o delimičnom odobravanju ili odbijanju zahteva za pristup javnim dokumentima, u kom slučaju se utvrđuje da li interesi zaštićeni zakonom prevladavaju nad javnim interesom nad objavljivanjem javnih dokumenata.

Zakonski zaštićeni interes smatra se zaštitom:

- ljudski život, zdravlje i javna bezbednost;
- državna bezbednost, odbrana i međunarodni odnosi;
- sprečavanje, istraga i krivično gonjenje krivičnih dela u slučajevima kada objavljivanje javnih dokumenata može narušiti postupak istrage;

- disciplinske istrage, u slučajevima kada objavljivanje javnih dokumenata može naštetiti disciplinskom postupku;
- inspekcija, kontrola i nadzor javnih institucija u slučajevima kada rade sa poverljivim podacima;
- pravo na privatnost i pravo na brisanje („pravo na zaborav“);
- poslovna poverljivost, poput poslovne tajne, profesionalne tajne ili tajne kompanije;
- dokumenti za koje javna institucija ili treća lica uživaju prava intelektualne svojine;
- ekonomske, monetarne i devizne politike države;
- statistička poverljivost;
- jednakost strana u sudskim postupcima i efikasno sprovođenje pravde;
- rasprave unutar ili između javnih institucija u vezi sa razmatranjem pitanja, koje predstavlja poverljivi dokument.

Kao deo testa štete, javna institucija mora pokazati da publikacija rizikuje da našetiti zaštićenom interesu kako bi opravdala delimično odbijanje ili odobrenje. Primena proporcionalnosti zahteva mere uravnoteženja, gde šteta od objavljivanja prevladava javni interes.

Sprovođenje testa štete ne smatra se razumnim u slučajevima kada se zahtev za pristup javnim dokumentima odnosi na:

- trošenje javnog novca;
- vršenje javnih funkcija ili radnih odnosa javnih službenika, osim ako postoje lični podaci zaštićeni ili je drugačije određeno u relevantnim zakonima;
- životna sredina, otpad, opasne materije ili informacije iz izveštaja o bezbednosti životne sredine, kako je predviđeno relevantnim zakonom o zaštiti životne sredine.

Izrada ovog vodiča je neophodna za povećanje efikasnosti javnih institucija u praktičnoj primeni Zakona o pristupu javnim dokumentima. Do sada odbijena od strane javnih institucija prema zahtevima građana, nastala je u nedostatku poznavanja kriterijuma relevantnog zakona, nesigurnosti u donošenju odluka, nedostatku mehanizma izvršenja, preko organa kao što je Informativna agencija i privatnost. Cilj ovog uputstva za odgovorne službenike¹ (u skladu sa stavom 1.12 člana 3 ZPJ) koji je izradio AIP je:

- ✓ povećati efikasnost razmatranja zahteva upućenih javnim institucijama;
- ✓ smanjenje broja odbijanja (neosnovanih);
- ✓ tačna primena postupaka za razmatranje zahteva do donošenja odluke;
- ✓ podizanje nivoa odgovornosti javnih institucija prema žalbenom organu;
- ✓ smanjenje broja zahteva za savet od javnih institucija o AIP-u;
- ✓ povećanje poverenja građana u javne institucije;
- ✓ Smanjenje broja žalbi podnesenih AIP-u.

---

¹ Odgovorni službenik - označava najvišeg administrativnog službenika javne institucije [glavni administrativni službenik: generalni sekretar / gradonačelnik / glavni izvršni direktor / generalni direktor / predsednik odbora], koji je odgovoran za donošenje odluka u javnoj instituciji.

Sastavio:

Vođa Stuba za Pristup u Javnim Dokumentima

Jeton ARIFI